

Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Kamila Król, Podsekretarz Stanu w MRiT Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Piotr Zabadała, Zastępca Dyrektora Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej w MRiT, tel. 22 411 95 31, e-mail: piotr.zabadala@mrit.gov.pl Patrycja Ruśkowska, główny specjalista, Departament Innowacji i Polityki Przemysłowej w MRiT, tel. 22 411 95 15, e-mail: Patrycja.Ruskowska@mrit.gov.pl	Data sporządzenia: 24.05.2023 r. Źródło: Art. 9 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215). Nr w wykazie prac legislacyjnych MRiT: 106

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1513, 1924, z 2022 r. poz. 937, 1361 i 2017 oraz z 2023 r. poz. 369) wdraża w zakresie swojej regulacji do krajowego porządku prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. Urz. UE L 174 z 01.07.2011, str. 88, z późn. zm.), zwaną dalej „dyrektywą RoHS II”.

Nowelizacja niniejszego rozporządzenia związana jest z koniecznością przeprowadzenia transpozycji do krajowego porządku prawnego dyrektywy delegowanej Komisji (UE) 2023/171 z dnia 28 października 2022 r., zmieniającej, w celu dostosowania do postępu naukowo-technicznego, załącznik III do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE w odniesieniu do wyłączenia dotyczącego sześciowartościowego chromu jako środka antykorozyjnego w gazowych absorpcyjnych pompach ciepła (Dz. Urz. UE L 24 z 26.01.2023, str. 33).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nowelizacja rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym jest związana z obowiązkiem transpozycji dyrektyw delegowanych, zmieniających dyrektywę RoHS II, do prawa krajowego. Zmiana ta polega na aktualizacji adresu publikacyjnego dyrektywy RoHS II. Dyrektywy w aktach prawa krajowego są przywoływane w odnośnikach informujących o wdrożeniu w określonym akcie normatywnym (ustawie lub rozporządzeniu). Jeżeli dyrektywa wdrożona do prawa krajowego ulega zmianom, informacja zawarta w odnośniku, wskazująca określone publikatory dyrektyw zmieniających, staje się istotna dla adresata przepisów danego rozporządzenia.

Pomimo, że odnośnik jest elementem aktu normatywnego o charakterze informacyjnym, a nie normatywnym to ustalenie, czy dany akt prawa krajowego wdraża dyrektywę w jej zmienionym kształcie, ma charakter merytoryczny.

Przedmiotem projektowanych przepisów jest wyłączenie w odniesieniu do sześciowartościowego chromu – substancji chemicznej, objętej ograniczeniami, wymienionej w załączniku II do dyrektywy 2011/65/UE.

Przedmiotowe przepisy stanowią odpowiedź Komisji Europejskiej na złożony wniosek o przyznanie wyłączenia w zakresie stosowania sześciowartościowego chromu w gazowych absorpcyjnych pompach ciepła.

Projektowane zmiany w przepisach krajowych wynikające z postanowień ww. dyrektywy delegowanej wprowadzają wyłączenie w zakresie stosowania sześciowartościowego chromu jako środka antykorozyjnego w gazowych absorpcyjnych pompach ciepła.

Przepisy krajowe umożliwią produkcję oraz wprowadzanie do obrotu gazowych absorpcyjnych pomp ciepła, w których w roztworze czynnika chłodniczego, jako środek antykorozyjny, wykorzystywany jest Cr (VI).

Z uwagi na fakt, iż gazowe pompy ciepła mogą zapewnić większą efektywność energetyczną w porównaniu do technologii kotłów kondensacyjnych, procedowane przepisy pozwolą na stosowanie bardziej ekonomicznych i ekologicznych rozwiązań technologicznych.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 2011/65/UE, Dyrektywą delegowaną 2023/171 Komisja przyznała wyłączenie dotyczące stosowania chromu sześciowartościowego do dnia 31 grudnia 2026 r., uwzględniając objęte nim zastosowania w załączniku III do dyrektywy 2011/65/UE w odniesieniu do sprzętu elektrycznego i elektronicznego kategorii 1.

Projektowane rozporządzenie zapewnia pełną implementację prawa unijnego, harmonizując przepisy w zakresie możliwości stosowania sześciowartościowego chromu skategoryzowanego jako substancja niebezpieczna, w wyrobach elektrycznych i elektronicznych na mocy wyłączenia z dyrektywy RoHS II, wprowadzanych do obrotu na jednolitym rynku Unii Europejskiej.

Nowelizowane rozporządzenie umożliwi zniesienie barier technicznych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie stosowania substancji niebezpiecznej w określonym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Ułatwi także międzynarodowy obrót towarowy.

Procedowane za pośrednictwem ww. dyrektywy delegowanej (UE) wyłączenie, stanowiące przedmiot projektowanych przepisów krajowych, przyniesie wymierne korzyści dla przedsiębiorców oraz końcowych użytkowników gazowych pomp ciepła.

W rezultacie przyznanego wyłączenia procesy produkcji, wprowadzania do obrotu oraz stosowania SEE, zawierających w swym składzie chrom sześciowartościowy, będą mogły być nadal realizowane. Wyłączenia te stanowiąc będą ułatwienie dla przedsiębiorców, dystrybutorów oraz końcowych użytkowników pomp ciepła zawierających chrom sześciowartościowy jako czynnik antykorozyjny.

Przyznane wyłączenie zapewni czas na realizację badań mających na celu znalezienie możliwości zmniejszenia zawartości sześciowartościowego chromu lub zastąpienia bądź wyeliminowania jego stosowania.

Wyłączenie jest zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady i w związku z tym nie obniża poziomu ochrony środowiska i zdrowia przewidzianego w tym rozporządzeniu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa członkowskie Unii Europejskiej mają obowiązek stosować swoje przepisy krajowe w odniesieniu do ww. dyrektyw delegowanych Komisji (UE): 2023/171 – od dnia 1 września 2023 r. oraz są obowiązane opublikować je najpóźniej do dnia 31 sierpnia 2023 r.

Problem zostanie rozwiązany legislacyjnie we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, przez dostosowanie przepisów krajowych do przepisów ww. dyrektyw delegowanych w zakresie wprowadzenia przedmiotowych wyłączeń dotyczących sześciowartościowego chromu stosowanego jako środek antykorozyjny w pompach ciepła.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy, producenci, importerzy, dystrybutorzy, instalatorzy gazowych absorpcyjnych pomp ciepła	6400* Szczegółowe wyjaśnienia zawarto w pkt. 7 OSR.	Główny Urząd Statystyczny (GUS)	Podmioty te są obowiązane do zapewnienia zgodności wyrobów z wymaganiami określonymi w dyrektywie RoHS II. Podmioty te otrzymują prawo do stosowania wybranych substancji niebezpiecznych na mocy wyłączenia, wprowadzanego dyrektywą delegowaną Komisji (UE): 2023/171, zmieniającej załącznik III dyrektywy RoHS II.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348). Projekt zostanie zamieszczony w Biuletynie

Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie przekazany do organizacji pozarządowych, wybranych z wykazu znajdującego się na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/wez-udzial-w-konsultacjach-publicznych-w-ramach-rzadowego-procesu-legislacyjnego/> oraz podmiotom zainteresowanym kompetencyjnie tematyką przedmiotowego rozporządzenia.

Wśród organizacji, do których zostanie przekazany projekt niniejszego rozporządzenia w ramach konsultacji publicznych i opiniowania, znajdują się następujące zrzeszenia i izby przedsiębiorców, urzędy i związki zawodowe: AURAEKO Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego S.A., APPLiA – Związek Pracodawców AGD, Biosystem S.A., Bioelektra Group, Sieć Badawcza Łukasiewicz, ElektroEko Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektrotechnicznego S.A., ELECTRO-SYSTEM S.A. Organizacja Odzysku SEiE, Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, Krajowa Izba Gospodarcza, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Ochrony Środowiska, Ogólnopolska Izba Gospodarcza Recyklingu, , Polska Izba Gospodarcza Elektrotechniki, Polska Izba Przemysłu Chemicznego, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Polski Związek Przemysłu Oświetleniowego, Stowarzyszenie Dystrybutorów i Producentów Części Zamiennych, Stowarzyszenie Elektryków Polskich – SEP, Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Rezerw Materiałowych, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Biuro do spraw Substancji Chemicznych, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Forum Związków Zawodowych, Konfederacja Lewiatan, Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A., Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Polski Komitet Normalizacyjny, Polskie Centrum Akredytacji, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, Urząd Zamówień Publicznych, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Związek Rzemiosła Polskiego oraz Związek Pracodawców Business Centre Club.

Konsultacje publiczne oraz opiniowanie zostaną przeprowadzone w okresie: maj–czerwiec 2023 r.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla sektora finansów publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zniesienie barier technicznych umożliwi prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie stosowania substancji niebezpiecznych w określonym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz wpłynie na ułatwienie międzynarodowego obrotu towarowego.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zniesienie barier technicznych umożliwi prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie stosowania substancji niebezpiecznych w określonym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym oraz wpłynie na ułatwienie międzynarodowego obrotu towarowego.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami	Prawidłowo funkcjonujący system oceny zgodności to eliminacja wszelkich zagrożeń, jakie stwarza sprzęt elektryczny i elektroniczny. Brak wpływu projektu rozporządzenia na osoby starsze i niepełnosprawne.						
Niemierzalne	Przedsiębiorstwa (producent, importer, dystrybutor)	Funkcjonowanie systemu oceny zgodności wg zasad obowiązujących w Unii Europejskiej gwarantuje przedsiębiorcom prawo do korzystania z traktatowej zasady swobodnego przepływu towarów. Dostosowanie prawa krajowego do regulacji unijnych zapewni podmiotom gospodarczym prawo do swobodnego obrotu wyrobami elektronicznymi.						
	Jednostki opieki zdrowotnej							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		*Źródło: dane na temat produkcji ważniejszych wyrobów przemysłowych GUS – kwiecień 2022 r. Należy zaznaczyć, iż klasyfikacja urządzeń i stosowana nomenklatura przez krajowe organy statystyki państwowej: Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), klasyfikacja statystyczna towarów, podstawowego elementu Wspólnej Taryfy Celnej (CN), Standardowej Klasyfikacji Handlu Międzynarodowego (SITC), nie jest spójna z terminologią stosowaną w ww. dyrektywach Komisji (UE) z dnia 11 sierpnia 2021 r., stanowiących przedmiot transpozycji. W związku z tym przedstawione dane (w pkt 4 OSR) mają charakter szacunkowy i mogą nie identyfikować grup produktów w taki sam sposób, jak czynią to akty prawne. Ze względu na duży stopień zagregowania danych, dosyć trudna do interpretacji jest Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług stosowana w odniesieniu do produkcji. Do celów określenia liczby przedsiębiorstw według klasyfikacji PKWiU wzięto pod uwagę następujące obszary gospodarki, objęte przepisami dyrektywy RoHS II: – produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, – produkcja urządzeń elektrycznych, – produkcja maszyn i urządzeń, – naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Obowiązki przedsiębiorców zawarte w projekcie rozporządzenia, występują również w obecnym stanie prawnym wynikającym z rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie zasadniczych wymagań dotyczących ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Zmiana rozporządzenia polega na aktualizacji metryczki publikacyjnej dyrektywy RoHS II.

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne:

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Ze względu na brak rozwiązań alternatywnych zastąpienie lub wyeliminowanie sześciowartościowego chromu w absorpcyjnych gazowych pompach ciepła aktualnie nie jest możliwe. Przewiduje się, że prace badawcze mające na celu znalezienie możliwości zmniejszenia zawartości sześciowartościowego chromu lub zastąpienie go będą trwały ponad 5 lat. Dlatego też, Komisja podjęła decyzję o przyznaniu niniejszego wyłączenia, które procedowane jest zgodnie z przepisami UE z zakresu bezpiecznego zarządzania chemikaliami, tj. z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającym dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. Urz. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1). W związku z powyższym przedmiotowe wyłączenie nie obniża poziomu ochrony środowiska i zdrowia przewidzianego w tym rozporządzeniu.

Dodatkowo prawidłowo funkcjonujący system oceny zgodności ma na celu zminimalizowanie wszelkich zagrożeń dla zdrowia użytkowników oraz środowiska naturalnego.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy RoHS II, wyłączenia, przyznane na mocy ww. dyrektywy delegowanej obowiązywać będzie do dnia 31 grudnia 2026 r. Przyjęcie takiego rozwiązania umożliwi czasowe stosowanie sześciowartościowego chromu w absorpcyjnych gazowych pompach ciepła, zapewniając tym samym wystarczający czas na zidentyfikowanie rozwiązań alternatywnych i umożliwi korzystanie z bardziej ekonomicznych i ekologicznych rozwiązań technologicznych niż kotły gazowe.

Takie rozwiązanie nie koliduje z postępem naukowo-technicznym.

Brak wpływu projektu rozporządzenia na osoby starsze i niepełnosprawne.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 września 2023 r. Planuje się, aby ogłoszenie niniejszego rozporządzenia nastąpiło najpóźniej do dnia 31 sierpnia 2023 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów projektu będzie następowała każdego roku. Przede wszystkim dzięki raportowi dotyczącemu funkcjonowania systemu kontroli wyrobów podlegających dyrektywom nowego podejścia, przygotowywanego corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako organu właściwego w kwestiach nadzoru rynku. Mierniki stanowią dane statystyczne w zakresie działań i środków podejmowanych przez organy nadzoru rynku. Jednocześnie efektywność krajowego systemu nadzoru rynku jest omawiana corocznie podczas posiedzeń Komitetu

sterującego ds. Nadzoru Rynku. Komitet pełni funkcję nieformalnej platformy wymiany informacji i opinii pomiędzy przedstawicielami administracji państwowej zaangażowanymi w realizację zadań w obszarze nadzoru rynku.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.